

Bruselj, 17. december 2021
(OR. en)

15161/21

**Medinstitucionalna zadeva:
2021/0407 (COD)**

**ECOFIN 1269
STATIS 57
CODEC 1680**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	10. december 2021
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2021) 776 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) št. 549/2013 in razveljavitvi 11 pravnih aktov na področju nacionalnih računov

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2021) 776 final.

Priloga: COM(2021) 776 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.12.2021
COM(2021) 776 final

2021/0407 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (EU) št. 549/2013 in razveljavitvi 11 pravnih aktov na področju
nacionalnih računov**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Uredba (EU) št. 549/2013¹, s katero je bil vzpostavljen revidirani Evropski sistem računov (ESR 2010), vključuje konceptualno podlago (Priloga A) in program pošiljanja podatkov, ki jih je treba poslati Eurostatu (Priloga B). Od uvedbe ESR 2010 leta 2014 je prišlo do razvoja ključne statistične klasifikacije, na kateri ESR temelji (nova klasifikacija individualne potrošnje po namenu ali COICOP²), in razvoja potreb uporabnikov po podatkih nacionalnih računov.

Komisija zato meni, da je primerno spremeniti Uredbo (EU) št. 549/2013, da se posodobijo sklici na klasifikacijo COICOP in program pošiljanja, tako da bo odražal nove potrebe uporabnikov.

Poleg tega Komisija meni, da je primerno razveljaviti 11 pravnih aktov, ki se nanašajo na prejšnji Evropski sistem računov (ESR 1995)³, saj ti akti niso več relevantni.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlog je v celoti skladen z veljavnimi določbami o statistiki v zakonodaji Unije.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Podatki iz nacionalnih računov, ki se pripravijo in pošljejo v skladu z Uredbo (EU) št. 549/2013, se pogosto uporabljajo za namene politike Unije, predlagane spremembe pa bodo povečale razpoložljivost podatkov za uporabnike.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za evropsko statistiko je člen 338 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Evropski parlament in Svet v skladu z rednim zakonodajnim postopkom sprejemata ukrepe za zagotovitev, da se statistika pripravi, kadar je to potrebno, da lahko Unija opravlja svojo vlogo. V členu 338 PDEU so določene zahteve za pripravo evropske statistike, ki je potrebna za izvajanje dejavnosti Unije ter mora izpolnjevati nekatere standarde nepristranskosti, zanesljivosti, objektivnosti, znanstvene neodvisnosti, stroškovne učinkovitosti in statistične zaupnosti brez pretiranih bremen za gospodarske subjekte.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Načelo subsidiarnosti se uporablja, če predlog ni v izključni pristojnosti Unije.

Predlog te uredbe je bil pripravljen z namenom, da se ohrani ustreznost ESR 2010 glede na njegovo konceptualno podlago in njegov program pošiljanja. Države članice, ki delujejo neodvisno, ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predlaganega ukrepa, ki so zagotavljanje

¹ Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).

² Odobreno na 49. zasedanju Statistične komisije Združenih narodov.

³ Uredba Sveta (ES) št. 2223/96 z dne 25. junija 1996 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Skupnosti ([UL L 310, 30.11.1996, str. 1](#)).

primerljivosti, zanesljivosti in izčrpnosti. Ukrepe je mogoče učinkoviteje izvesti na ravni EU in na podlagi pravnega akta EU.

Unija lahko zato na tem področju sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe.

- **Sorazmernost**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti. Potrebo po posodobitvi povezave s ključno klasifikacijo in po obravnavi potreb uporabnikov v programu pošiljanja je mogoče izpolniti z omejeno spremembo Uredbe (EU) št. 549/2013.

V skladu z načelom sorazmernosti je predlagana uredba omejena na najmanj, kar je potrebno za dosego njenega cilja, in ne presega tistega, kar je nujno za ta namen.

- **Izbira instrumenta**

Zaradi ciljev in vsebine predloga ter dejstva, da gre za predlog o spremembi obstoječe uredbe, je uredba najprimernejši instrument.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

V skladu s standardi Komisije se je upošteval Eurostatov sistem za vrednotenje obstoječe zakonodaje, vključno z vrednotenjem evropskega statističnega programa⁴, ter je predstavljal osrednji del celotnega postopka. Poleg tega se vsako leto izvajajo raziskave, v katerih sodelujejo uporabniki, da se izboljša znanje o uporabnikih, njihovih potrebah in njihovem zadovoljstvu s storitvami, ki jih zagotavlja Eurostat. Eurostat rezultate vrednotenja uporablja za izboljšanje priprave statističnih informacij in statističnih rezultatov. Ti prispevajo k različnim strateškim načrtom, kot sta delovni program in načrt upravljanja.

29. junija 2018 je bilo sprejeto poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi ESR 2010 (COM(2018) 506 final). Poleg tega je bilo organiziranih več srečanj strokovnjakov z državami članicami in glavnimi deležniki. Glavni deležniki ESR 2010 so zlasti službe Komisije, države članice ter organizacije EU in mednarodne organizacije, kot sta ECB in OECD, ki tesno sodelujejo pri razvoju in razpravah. Strokovnjaki, ki v praksi delujejo na tem področju, soglašajo, da so manjše spremembe uredbe ESR 2010 potrebne. To je postalo očitno po tem, ko je Eurostat v začetku leta 2018 izvedel raziskovanje o prednostnih nalogah, in je bilo potrjeno v sklepih več naknadnih strokovnih skupin za nacionalne račune, zlasti direktorjev za makroekonomsko statistiko in posebne projektne skupine za usklajenost med področji ESR 2010.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ker predlagana sprememba Uredbe (EU) št. 549/2013 ne bi imela nobenega pomembnega učinka na družbo ali gospodarstvo (glej razlago spodaj), se je Komisija (Eurostat) posvetovala z Odborom za evropski statistični sistem, saj so nacionalni statistični uradi odgovorni za usklajevanje vseh dejavnosti v zvezi z evropsko statistiko na nacionalni ravni.

⁴ Glej: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Vprašanja, na katerih temelji predlog, so bila obravnavana na sestankih skupine direktorjev za makroekonomsko statistiko (DMES) in njenih podskupin v obdobju 2020–2021 ter dveh krogih pisnih posvetovanj. Pridobljeni so bili prispevki glavnih deležnikov v službah Evropske komisije in zunaj nje (na primer v Evropski centralni banki). Poleg tega je junija 2021 potekala razprava s pododborom Ekonomsko-finančnega odbora za statistiko.

Odbor za evropski statistični sistem (Odbor za ESS) je na seji 29. oktobra 2021 sprejel mnenje.

- **Ocena učinka**

Ocena učinka ni bila izvedena, ker predlog nima znatnih ekonomskih, socialnih ali okoljskih posledic ter ne pomeni dodatnega bremena za podjetja ali javnost.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Predlog ustreza ciljem poenostavitve programa REFIT, delno s sinhronizacijo pošiljanja podatkov za BND iz lastnih virov s pošiljanjem podatkov za druge namene nacionalnega računovodstva in delno s preходом na ESR 2010 za namene lastnih virov, da državam članicam ni treba voditi dvojnih računov, enih na podlagi ESR 2010 in drugih na podlagi ESR 95.

Predlog vpliva samo na nacionalna računovodstva v državah članicah, ne pa na podjetja.

- **Temeljne pravice**

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Potrebni niso nobeni dodatni viri proračunskih sredstev.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ker predlagane spremembe temeljijo na obstoječem prostovoljnem sporočanju podatkov in pošiljanju podatkov na podlagi neformalnih dogovorov, bi bila izvedba omejena na vključitev novih določb v zakonodajo in se bo spremljala v skladu z zakonskimi zahtevami.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Noben

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlog se nanaša na spremembo Uredbe (EU) št. 549/2013 v dveh pogledih:

i) Spremembe Priloge A (konceptualna podlaga ESR 2010)

Nacionalni računi temeljijo na mednarodno priznanih statističnih klasifikacijah, ki zagotavljajo primerljivost podatkov med državami. Te klasifikacije se redno posodablja za izboljšanje njihove ustreznosti za uporabnike. Klasifikacija individualne potrošnje po namenu

(COICOP) je bila posodobljena leta 2018, sklicevanja na COICOP v Prilogi A pa je treba spremeniti, da bodo odražala posodobljeno klasifikacijo.

Ob tej priložnosti se posodobi tudi Priloga A, da se popravijo manjše neskladnosti v besedilu, ki so bile ugotovljene med njenim izvajanjem v državah članicah.

ii) Spremembe Priloge B (program pošiljanja ESR 2010)

Glede na pomen podatkov iz nacionalnih računov za namene politike in širše potrebe uporabnikov v Evropski uniji je treba upoštevati razvoj potreb teh uporabnikov. Predlog odraža te spreminjajoče se potrebe uporabnikov in zlasti naslednje:

- Povečanje razpoložljivosti statistike državnih financ, zlasti kar zadeva sodelovanje z institucijami in organi EU ter strukturo javnega dolga.
- Zagotavljanje posodobljene zakonodajne podlage za pošiljanje četrtnih nefinančnih računov države pri $t + 3$ mesecih. Države članice podatke pošiljajo prostovoljno.
- Izboljšanje pravočasnosti pošiljanja nekaterih tabel, na primer pošiljanje letnih finančnih računov pri $t + 4$ mesecih in pošiljanje podatkov COFOG pri $t + 11$ mesecih, kar bo po pričakovanjih olajšalo njihovo uporabo v političnih procesih.
- Okrepitev usklajenosti med tabelami, zlasti s spremembo ureditve rokov za pošiljanje podatkov o četrtnih računih nefinančnega sektorja.
- Zagotavljanje zakonodajne podlage za prostovoljno pošiljanje statističnih podatkov, ki so jih države članice v preteklosti pošiljale na podlagi neformalnih dogovorov, na primer hitrih ocen BDP in zaposlenosti pri $t + 30$ in $t + 45$ dni.

Predlog predvideva tudi izboljšanje razpoložljivosti metapodatkov, ki spremljajo podatke nacionalnih računov, in okrepitev skladnosti podatkov med tabelami, zlasti za četrtnete podatke.

Poleg tega predlog ob tej priložnosti razveljavlja 11 pravnih aktov, ki se nanašajo na nekdanji Evropski sistem računov (ESR 1995) in niso več relevantni, odkar se izvaja ESR 2010.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 549/2013 in razveljavitvi 11 pravnih aktov na področju nacionalnih računov

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 338(1) Pogodbe,
ob upoštevanju predloga Evropske komisije,
po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,
ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke⁵,
v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,
ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, ki je vzpostavila revidirani Evropski sistem računov (ESR 2010), vsebuje referenčni okvir enotnih standardov, opredelitev, klasifikacij in računovodskih pravil za pripravo računov držav članic za statistične potrebe Unije, da se pridobijo podatki, ki so primerljivi med državami članicami.
- (2) Priloga A k Uredbi (EU) št. 549/2013 določa metodologijo za pripravo računov držav članic.
- (3) Med uporabo Uredbe (EU) št. 549/2013 so bile v Prilogi A k navedeni uredbi ugotovljene manjše nedoslednosti v besedilu, ki bi jih bilo treba odpraviti.
- (4) Priloga B k Uredbi (EU) št. 549/2013 (v nadaljnjem besedilu: program pošiljanja) določa, da se določene tabele podatkov nacionalnih računov za namene Unije pošljejo v predpisanih rokih.
- (5) Program pošiljanja podatkov nacionalnih računov bi bilo treba posodobiti, da se upoštevajo spreminjajoče se potrebe uporabnikov in nove prednostne naloge politik ter razvoj novih gospodarskih dejavnosti v Uniji.
- (6) Na 49. zasedanju Statistične komisije Združenih narodov je bila obravnavana in podprta revidirana klasifikacija za klasifikacijo individualne potrošnje po namenu (COICOP 2018) kot mednarodno sprejeti standard. Uredba (EU) št. 549/2013 se v Prilogi A in Prilogi B sklicuje na prejšnjo klasifikacijo (COICOP 1999), zato bi bilo treba navedena sklicevanja posodobiti.
- (7) Uredbo (EU) št. 549/2013 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

⁵ UL C [...], [...], str. [...].

⁶ Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).

- (8) Po začetku veljavnosti Uredbe (EU) št. 549/2013 in Uredbe (EU) 2019/516 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ enajst pravnih aktov, ki temeljijo na prejšnjem Evropskem sistemu računov, vzpostavljenem z Uredbo Sveta (ES) št. 2223/96⁸, ni več relevantnih. Ukrepi iz te uredbe bi morali nadomestiti ukrepe iz uredb (ES) št. 359/2002⁹, (ES) št. 1267/2003¹⁰, (ES) št. 1392/2007¹¹, (ES) št. 400/2009¹², (ES) št. 1221/2002¹³, (ES) št. 501/2004¹⁴ in (ES) št. 1161/2005¹⁵ Evropskega parlamenta in Sveta, Uredbe Sveta (ES) št. 1222/2004¹⁶ in Uredbe (ES) št. 264/2000¹⁷ ter odločb 2002/990/ES¹⁸ in 98/715/ES Komisije¹⁹. Navedene akte bi bilo zato treba razveljaviti.
- (9) Ta uredba začne veljati 1. septembra 2024, kar sovpada z dogovorjenim časovnim okvirom revizij referenčnih meril usklajenih nacionalnih računov v državah članicah. To državam članicam ne preprečuje priprave statističnih podatkov v skladu s spremenjenimi prilogami pred navedenim datumom splošne uporabe.
- (10) Ker cilja te uredbe, in sicer oblikovanja skupnih statističnih standardov, ki omogočajo pridobivanje usklajenih podatkov nacionalnih računov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ga je lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja.
- (11) Opravljeno je bilo posvetovanje z Odborom za evropski statistični sistem –

⁷ Uredba (EU) 2019/516 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o uskladitvi bruto nacionalnega dohodka po tržnih cenah in razveljavitvi Direktive Sveta 89/130/EGS, Euratom in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1287/2003 (Uredba BND) (UL L 91, 29.3.2019, str. 19).

⁸ Uredba Sveta (ES) št. 2223/96 z dne 25. junija 1996 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Skupnosti ([UL L 310, 30.11.1996, str. 1](#)).

⁹ Uredba (ES) št. 359/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2002 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2223/96 v zvezi z uporabo ESR 95 pri določanju obsega vplačil lastnih sredstev iz naslova DDV s strani države članice (UL L 58, 28.2.2002, str. 1).

¹⁰ Uredba (ES) št. 1267/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. junija 2003 o spremembah Uredbe Sveta (ES) št. 2223/96 glede roka za prenos temeljnih agregatov nacionalnih računov, odstopanjih pri prenosu temeljnih agregatov nacionalnih računov in glede prenosa podatkov o zaposlenosti, izraženih v opravljenih delovnih urah (UL L 180, 18.7.2003, str. 1).

¹¹ Uredba (ES) št. 1392/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2223/96 glede posredovanja podatkov nacionalnih računov (UL L 324, 10.12.2007, str. 1).

¹² Uredba (ES) št. 400/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2223/96 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Skupnosti glede Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil (UL L 126, 21.5.2009, str. 11).

¹³ Uredba (ES) št. 1221/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o četrletnih nefinančnih računih sektorja država (UL L 179, 9.7.2002, str. 1).

¹⁴ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 501/2004 z dne 10. marca 2004 o četrletnih finančnih računih sektorja država (UL L 81, 19.3.2004, str. 1).

¹⁵ Uredba (ES) št. 1161/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2005 o sestavljanju četrletnih nefinančnih računov po institucionalnih sektorjih (UL L 191, 22.7.2005, str. 22).

¹⁶ Uredba Sveta (ES) št. 1222/2004 z dne 28. junija 2004 o zbiranju in posredovanju podatkov o četrletnem javnem dolgu (UL L 233, 2.7.2004, str. 1).

¹⁷ Uredba Komisije (ES) št. 264/2000 z dne 3. februarja 2000 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 2223/96 glede kratkoročne statistike javnih financ (UL L 29, 4.2.2000, str. 4).

¹⁸ Odločba Komisije z dne 17. decembra 2002 (2002/990/ES) o nadaljnjem pojasnilu Priloge A k Uredbi Sveta (ES) št. 2223/96 glede načel za spremljanje cen in količin v nacionalnih računih (notificirana pod dokumentarno številko K(2002) 5054).

¹⁹ Odločba Komisije z dne 30. novembra 1998 (98/715/ES) o razjasnitvi Priloge A k Uredbi Sveta (ES) št. 2223/96 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Skupnosti glede načel za merjenje cen in obsegov (notificirano pod dokumentarno številko K(1998) 3685).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga A k Uredbi (EU) št. 549/2013 se nadomesti z besedilom iz Priloge 1 k tej uredbi.

Člen 2

Priloga B k Uredbi (EU) št. 549/2013 se nadomesti s Prilogo 2 k tej uredbi.

Člen 3

Pravni akti iz Priloge 3 k tej uredbi se razveljavijo.

Člen 4

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. septembra 2024.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik